

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันกระแสความสนใจในสุขภาพของคนไทยมีมากขึ้น จากการสำรวจสภาวะสุขภาพอนามัยพบว่า ผักและผลไม้มีผลในด้านเป็นปัจจัยคุ้มครอง (protective factor) ต่อโรคหัวใจขาดเลือด (Ischemic heart disease) โรคเลือดในสมอง (stroke) มะเร็งปอดและมะเร็งทางเดินอาหาร จากผลงานวิจัยอย่างเป็นระบบและการทำ meta-analysis ของกลุ่มที่ศึกษาภาวะโรคขององค์การอนามัยโลกโดยวิเคราะห์ความเสี่ยงต่อการเกิดโรคต่างๆ พบว่าถ้าบริโภคผักและผลไม้มีเพิ่มขึ้นได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จะลดการเกิดโรคหัวใจขาดเลือด โรคเส้นเลือดในสมองตืบได้ประมาณร้อยละ 31 และ 19 ตามลำดับ ลดการเจ็บป่วยและการตายจากโรคมะเร็งกระเพาะอาหารร้อยละ 19 มะเร็งหลอดเลือดอาหารร้อยละ 20 มะเร็งปอดร้อยละ 12 และมะเร็งลำไส้ใหญ่ร้อยละ 2 (สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ, 2549)

จากสถานการณ์สุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้ผู้บริโภคดูแลสุขภาพมากขึ้นเป็นลำดับ ผักปลูก自家พิช ผักกวางมุ้ง และผักไฮโดรโปนิกส์ซึ่งเป็นทางเลือกใหม่ของผู้บริโภคที่กำลังได้รับความนิยม ซึ่งนอกจากปลูก自家พิชก้างแล้วสีสันยังน่ารับประทานและรสชาติดีอีกด้วย (วิชาการ.คอม, 2552: ออนไลน์) ไฮโดรโปนิกส์เป็นทางเลือกหนึ่งของการปลูกพืชให้มีความสม่ำเสมอ ทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณผลผลิต อีกทั้งยังสามารถวางแผนการปลูก กำหนดปริมาณการผลิตให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือความต้องการของตลาด ได้ดี เนื่องจากสามารถควบคุมปัจจัยที่ให้แก่พืชได้อย่างเหมาะสม ทำให้ปลูกพืชได้อย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้พืชที่นิยมปลูกแบบไฮโดรโปนิกส์กว่าร้อยละ 90 เป็นประเภทพืชผักที่รับประทานในชีวิตประจำวันมากและมีผลตอบรับค่อนข้างดีอีกทั้งยังเป็นพืชผักที่มีมูลค่าทางการตลาดสูง (วิชาการ.คอม, 2545: ออนไลน์)

ไฮโดรโปนิกส์เป็นการปลูกพืชที่ไม่ใช้วัสดุปลูกกล่าวคือ จะปลูกพืชลงในสารละลายน้ำอาหารพืช โดยให้รากพืชสัมผัสกับสารละลายน้ำโดยตรง ระบบที่นิยมใช้ปลูกพืชในสารละลายน้ำอาหารพืช ได้แก่ ระบบ NFT (Nutrient Film Technique) คือ การปลูกแบบระบบให้สารละลายน้ำอาหารพืชไหลผ่านรากเป็นแผ่นบางๆ เมื่อ้อนแฉ่งพิล์มน้ำจะไปถูกอุ่นต่อเนื่อง ระบบ DFT (Deep Flow Technique) คือการปลูกแบบให้สารละลายน้ำอาหารพืชไหลผ่านรากพืช

ในท่อปลูกหรือร่างปลูกหรือในภาชนะดับลีก, ระบบ FAD (Flood And Drain) คือการให้สารละลายธาตุอาหารพืชท่วมสับระบายนอกอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือให้สารละลายท่วมภาชนะปลูก และหากพืชอยู่ระหว่างเวลาหนึ่งแล้วค่อยๆ ระบายนอกระยะเวลาหนึ่งแล้วจึงให้สารละลายใหม่อีก (ดิเรก ทองอร่าม, 2550)

จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภาคเหนือ ประชากรในจังหวัดเชียงใหม่ประกอบอาชีพหลากหลาย ได้แก่ การเกษตรกรรม ซึ่งการปลูกพืชแบบไฮโดรโปนิกส์เป็นธุรกิจหนึ่งของการเกษตร นอกจากนี้ยังมี การอุดสาหกรรม การค้าและบริการ และการท่องเที่ยว โดยอำเภอเมืองเป็นเขตที่มีจำนวนประชากรมากที่สุด จำนวน 243,065 คน (กรมการปกครองจังหวัด, 2551: ออนไลน์) ประชากรส่วนใหญ่มีการศึกษาและระดับรายได้ค่อนข้างสูง อีกทั้งยังเป็นกลุ่มที่ให้ความสำคัญในเรื่องของสุขภาพ ซึ่งเห็นได้จากการเป็นเขตนำร่องการจัดทำโครงการอาหารปลอดภัยตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 (ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เชียงใหม่, 2552: ออนไลน์)

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อผัก ไฮโดรโปนิกส์ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ ผู้สนใจ และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดการสร้างรายได้ ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนเพิ่ม รวมถึงแนวทางให้การพัฒนาการตลาดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อผัก ไฮโดรโปนิกส์ในอำเภอเมืองเชียงใหม่

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อผัก ไฮโดรโปนิกส์ในอำเภอเมืองเชียงใหม่
2. ผู้ประกอบการธุรกิจผัก ไฮโดรโปนิกส์สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้แก่ผู้บริโภค

นิยามศัพท์

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อการบริโภคผัก ไฮโดรโปนิกส์ว่ามีลักษณะอย่างไร มีความรู้สึกทางบวกหรือทางลบ (Positive or Negative) ชื่นชอบหรือไม่ชื่นชอบ (Favorable or Unfavorable) หรือเห็นด้วยหรือคัดค้าน (pro or con)

ผู้บริโภค หมายถึง ผู้ที่มีความต้องการซื้อ มีอำนาจซื้อ ทำให้เกิดการตัดสินใจเลือก
ซื้อผักไฮโดรโปนิกส์ ในอำเภอเมืองเชียงใหม่
ผักไฮโดรโปนิกส์ หมายถึง ผักที่ปลูกในน้ำที่มีสารละลายน้ำยาอาหารพืชอยู่ครบถ้วน
ทำให้ผักเจริญเติบโต ได้อย่างปกติ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved